

## Mestna podjetja

**Kopališče:** Parne, kad in pršne kopeli vsak četrte, petek in soboto od 8h do 20h.  
**Klavnica in hladilnica** moderno urejena, na razpolago mesarjem in izvoznikom.

**Oznanjevalni urad:** Izvršuje vsa naročila na 35 mestih kar najtočneje.

Uredništvo in upravljanje Ptuj, Panonska ulica 5.  
Rokopisi se ne vračajo.  
Celoletna naročnina Din 28<sup>00</sup>. Čekovni račun 16.089

PTUJ, 5. decembra 1931.

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.  
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1<sup>50</sup> in —50.  
Večkratne objave po dogovoru.

## NARODNA

Letnik 1  
Štev. 5.

## Najnovější poročila.

Zadnja pot nadškofa  
dr. Franja B. Sedeja.

V naši zadnji številki smo poročili o preganjanju primorske duhovščine. Popolnoma podzavestno smo se dotaknili vprašanja nenadne odstavitve goriskega vladike tfr. Franceta Borgia Sedeja. Strt od razočaranja je blagi meščan razočarano gledal na to, da bi se razočaranje in žalost njegovega sodobnika — kardinala Missia, ki je rojak iz Hrastja pri Radencih. Celo na zadnji poti

velikega mučenika so fašisti držali strogo službo in jim je zelo žal, da niso mogli velike žalosti naših primorskih trpinov — aretirati. —

V zaslužnem Juljski Benečiji vlada velika žalost.

— V svobodni Jugoslaviji pa se vrše sve tebe za duševne za pokojnim, ki je bil steber zadrževanja. Zrušili so nam vladiko, ali ideje osvobodjenja ne bodo ugonobili! — Večen spomin možu dela in poštenja!

## Nenadna zima po vsej Evropi.

IZ BEOGRADA poročajo: Pritisnila je na nas naravnost sibirski zima. Pol mesta je prehlajenega. Beda najbednejših brezdomcev je silna. — V Kraljevu so beležili te dni 24 stopinj pod ničlo. —

IZ ITALIJE javljajo o velikih poplavih, burji in snežnih metežih. Cele pokrajine so ogrožene. V tržaški luksi so promet popolnoma ustavili. —

IZ LONDONA poročajo, da je gosta megla povzročila zastoj celokupnega prometa v mestu in okolici. —

IZ SKOPLJA poročajo, da je proga Skoplje-Ohrid tako zasnežena po zame-

ti, da na njej ni mogoč promet za več dni. —

V BOLSARIJI je glasom poročil iz Sofije zapadel mestoma sneg do 3 metrov višine. Promet na cestah in železnicah je ustavljen za par tednov. Plovba na Črnem morju je ukinjena. Povprečna temperatura znaša 10 stopinj pod ničlo. —

V RUMUNIJI vlada tak mraz, da je že več ljudi zmrazilo. Mestoma so zabeležili temperaturo do 28 stopinj pod ničlo. Razen tega so na Črnem morju neprestani viharji, ki ogrožajo tudi največje ladje. —

In pri nas?! —

## Caveant consules!

Na podlagi uradnih tržišnih poročil iz mnogih krajev dravske banavine, moramo na žalost ugotoviti, da se je usoda položaja našega kmeta pomaknila bližje 12. ture.

Za danes beležimo le najbolj drastične slučaje. Martin Čuš iz Tivolca pri Moškancih je hotel prodati kravo. Ponuđili so mu Din 160. — Mož se je okrenil in odgnal kravo domov ter jo zaklal. Za kožo samo je dobil Din 172. — torej Din 12. — več, kakor za celo kravo, ki jo je razprodal po Din 3. — kg. — Kdo

tu vedri in oblači?! —

Treba bo zlu stopiti na korenino in ga iztrebiti. — Narodni gospodarstveniki imajo hvaležno priliko reševalcev domovine. — Konj, vreden med brati 3000.- dinarjev, se je moral prodati za 500 dinarjev, tasi nepohabljen. — Vol, vreden 7000 dinarjev je šel v mesarjeve roke za reci in piši 1000 dinarjev. In mesarske cene? — Zdi se, da potrebuje ptujski trg tako močno roko, kakor se je človekoljubno in radikalno uveljavila v Mariboru. Prosimo odpomoči!

3. Barbarški moderne dobe nedostojni in neutemeljeni so pa duševni prepadi in socialne razlike, ki jih vpostavljajo nekateri bogati ljudje nasproti manj premožnim ali povsem siromašnim samo zaradi razlike v premoženju.

O grozni „moralni“ in objestnosti preveč stih napram lačnim, v krutem, neusmiljenem postopanju nekaterih bogatašev proti siromašnim uslužbencem in delavcem, ki so od njih odvisni, o nesrečnih posledicah razne brezsrčnosti, je še vedno dneвна kronika polna.

4. Umetne tševne prepađe pa ustvarjajo danes ljudje tudi nasproti drugim na osnovi različne splošne ali strokovne izobrazbe, na osnovi stečenih iz-

pričeval in tšipom. Podoba je večkrat, da razna spričevala in diplome niso več v toliko dokazila, da bi bil ta ali oni za to ali oni poseb sposoben in zmožen, nego da so to listine, na osnovi katerih je lastnik take pozvan, vpostaviti ob vsaki priliki nepremostljiv duševni prepad nasproti vsem tštim, ki enakega dokumenta nimajo.

Vsi taki duševni prepadi med sloji so socialne bvre medsebojnemu spoznanju ter so vsled tega silno učinkoviti v antisocialnem smislu.

Kako bi se končno mogli tudi povoljno razlagati tšejstvo, da se tako rado govori o „višjih, srednjih in nižjih ljudeh?“ — Konec prih,

## Kaj in kako misli razumen kmet o demokratizmu?

Na naš članek „Vzroki ptujске nesloge“ in druge beleške o napačnem pojmovanju demokratizma nam je eden naših čitateljev-kmetov zelo nazorno in brezobzirno napisal po pravilu „če dva storita isto, ni to isto“ slededeč značilne primere, katere je tekoma časa zbral iz raznega časopisja. Opazovanja so zanimiva in vredna trajne zabeleže. Kmet f. Dremelj piše:

Ša izvajanja o demokratizmu in Vašim misljenju so mi potišdemokra v roke. Naša sedanja družba nišapero tako zastrupljena, da celo je miselno nevoljah, ob smrtnih stupri boleznih. vprašanjih, pri izumih čajih, v javnih vprašanjih, pri izumih in splošnih razlikah razlikuje sloj in splošni razni, ki so oz. udeležene o-prizadete ali delujoče, če oz. udeležene o-sebe na način, ki je očituje miselnost takozvane pokva. an Radčič imekakor je blagopokojni šte. v svoji rnovaf gotovi razred ljudi, ki seme bratnadutosti in ošabnosti zasejali. Za kmetatorne nesloge med nas. — Za kmetata niso imeli in še defoma nima, o drugih izrazov, kakor: „Neumen k. net“, „kmečki butelj“, „kmetauzer“ in to, kajmo takrat, kadar ne rabijo našega žita, krompirja, mleka, jajc, živine, splošni delkov našega truda in — naših glasov ter naklonjenosti... Mnogi, ki so v tisti žalostni dobi po naših hrbitih spvezali na mastne položaje, so nas pozabili in so z naslado poslušali in prebirali neslane šafe raznih mfečezobih škriccev, ki so pozabili ali pa še niso spoznali, da je kmet hranitelj mesta. —

Zgodilo se je, da se je kmetu od slubijomračil um. Pa je prišla stvar v meščanske časopise: „Zadnja postaja razvrtnega življenja.“ f. K. je kot notoričen pijanec zblaznel. Pognaf je celo posestvo po grlu. Oddali so ga v umobolnico, kjer čaka svojega konca. — Resnica pa je ta-le: Imenovan je bil premožen kmet. Radčič političnega sovraštva čvefi svojih sosesov se je na prigovarjanje nekega odvetnika zapletel v dolgo trajne pravde. Lepega dneva je zapel pred hišo boben, enkrat za odvetnika, enkrat za „štibro“. Janez je obupal. Začel je res pitu na žalost in obup potem ko je vse skupaj „vrag vzel“ s svojimi pomočniki. Revežu se je omračil um. Taka je resnica. — Pa se je zgodilo, da se je omračil um nekemu „gospodu“, o katerem so tri fare naokrog zvedele, kako razvrtno je živel. Vse bogastvo mu ni nič pomagalo... O pač! V časopisu je stalo „A. S. je živčno zbolel in se mora podvrčič zdravljenju v sanatoriju. — Vidite, taka je pravičnost človeške družbe, njena „demokratična“ miselnost? —

Drug primer: Samomori, katerim je ozadje ponajvečkrat beda, brezposelnost, obup, razočaranje — so na dnevnem redu. Kako različno se o teh žalostnih stvareh poročča, kažejo slededeči primeri: „Kakršno življenje taka smrt“, „Konec slabega življenja“, „Sam se je sodil“ i.t.d. in to samo pri povprečnem navadnem človeku, ki je prostovoljno